

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko [...] R. [...] spółka jawna w L.
o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych oraz ekwiwalent za urlop
wypoczynkowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 września 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 20 grudnia 2012 r., sygn. akt VI Pa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od [...] R. [...] spółka jawna w L. na rzecz T. S.
kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację pozwanego [...] R. [...] spółka jawna z siedzibą w L. od wyroku z dnia 5 października 2012 r. Sądu Rejonowego w P. zasądzającego na rzecz T. S. kwotę 41.123,09 zł z ustawowymi odsetkami tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i nocnych oraz ekwiwalentu za pracę w godzinach nadliczbowych.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie: I. przepisów postępowania w sposób, który miał istotny wpływ na wynik postępowania, tj.: 1) art. 224 § 1 w związku z art. 233 § 1, art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. polegające na

nierozpoznaniu wszystkich zarzutów podniesionych przez pozwanego w apelacji i niedokonaniu własnych ustaleń (oceny dowodów); 2) art. 217 § 2 w związku z art. 162 k.p.c. polegające na uznaniu, że pozwany utracił prawo do powołania się na uchylenia Sądu pierwszej instancji w postaci oddalenia dowodu z oględzin bramek służących do ewidencji wejść i wyjść na i z terenu P. [...] S.A.; II. przepisów prawa materialnego, a to: 1) art. 151 § 1 pkt 2 k.p., przez jego błędną rozszerzającą wykładnię polegającą na uznaniu, że występujący w sprawie stan faktyczny odpowiada hipotezie tej normy prawnej; 2) art. 128 § 1 pkt 2 w związku z art. 154⁴ k.p., przez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące uznaniem, że występujący w sprawie stan faktyczny pozwala na uznanie, iż powódce należy się wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych; 3) art. 140 k.p., przez jego niewłaściwą zawężającą wykładnię polegającą na uznaniu, że występujący w sprawie stan faktyczny nie odpowiada hipotezie tej normy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został po pierwsze - występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, „polegającego na potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne ustaleń sądu pierwszej instancji, w sytuacji gdy apelacja opiera się przede wszystkim na zarzucie sprzeczności ustaleń faktycznych z zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz czy wyrażony w art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie powinien skutkować obowiązkiem przeprowadzenia przez Sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku” oraz po drugie - oczywistą zasadnością skargi z uwagi na „oczywiste naruszenie” wskazanych w podstawach kasacyjnych przepisów postępowania oraz naruszenie art. 151 § 1 pkt 2, art. 128 § 1 pkt 2 w związku z art. 154⁴ k.p. oraz art. 140 k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Poprzestanie w tym zakresie na sformułowaniu podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniu jest niewystarczające, bo chociaż przy konstruowaniu obu wymaganych elementów skargi argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy bada je na różnych etapach postępowania kasacyjnego.

Skarżący odwołuje się do przesłanek potrzeby rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda

2004 nr 7-8, s. 51). W myśl utrwalonego orzecznictwa, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5). Z kolei z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia. Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość naruszenia wskazywanych przepisów (por. między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2012 r., III UK 59/11, LEX nr 1163963 oraz z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574 i orzeczenia tam powołane).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na istnienie zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1

pkt 1, a nie pkt 3 k.p.c., jak błędnie wskazuje skarżący) oraz oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) i nie wykazuje ich istnienia. W pierwszym rzędzie wątpliwość sformułowana przez skarżącego na tle art. 378 § 1 k.p.c. odnosi się do art. 382 k.p.c. i została już rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym przyjmuje się zgodnie, że jeżeli sąd drugiej instancji po rozpoznaniu sprawy podzieli stanowisko sądu pierwszej instancji co do ustaleń stanowiących podstawę zastosowania prawa materialnego, to wówczas może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje ustalenia i wnioski tego sądu za własne (por. uchwałę składu siedmiu sędziów tego Sądu z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999 nr 7-8, poz. 124). Z art. 378 § 1 k.p.c. nie wynika obowiązek sądu drugiej instancji przeprowadzenie „przez sąd odwoławczy gruntownej oceny materiału dowodowego”, ale rozpoznanie i odniesienie się do wszystkich zarzutów podniesionych w apelacji. Natomiast odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może ograniczać się - jak czyni to skarżący - do wskazania na „oczywiste naruszenie przepisów postępowania” oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

aw